# СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 17. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 23. січня, 1928. VOL. XXXVI. No. 17. Jersey City, N. J., Monday, January 23, 1928. THREE CENTS.

## САЛОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА ПРИЇХАЛА ДО АМЕРИКИ

### УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ВИТАЄ УКРАЇНСЬКУ СПІВАЧКУ НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ.

НЮ ЙОРК, 20. січня. — Італійським кораблем „Рома" приїхала сюди нині вечером з Ґенуї відома українська співачка Саломея Крушельницька.

На причалі привитав її комітет українських жінок з Ню Йорку й околиці, в який увійшли пані: Лотоцька, Скубова, Стеткевич, Угорчак, Шутак і Ярема. Комітет уручив співачці китицю квітів зі синьо-жовтою лентою.

## ПАН-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНҐРЕС ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЙ.

### ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ НЕ ХОЧУТЬ ПРИЗНАТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ОДИНОКИМ ОПІКУНОМ.

ГАВАНА, 20. січня. — На конґресі всіх американських держав, який минувшого понеділка створили тут президенти Кулидж та Мачадо, починає виринати що раз сильнійший настрій проти інтервенцій Злучених Держав у ріжних державах Америки, з яких виходилоби, що Злучені Держави північної Америки є одиноким опікуном для всіх американських републик.

Сей настрій відай перелєтеться в акцію, і держави, представлені на конґресі, будуть старатися зложити якісь постанови про те, на яких умовах буде одна держава Америки могти мішатися в справи другої.

Перейро, представник Сальвадора, заявив ґазетярам, що він найде на конґресі нагоду, щоби запротестувати проти інтервенції Злучених Держав у Нікараґві.

## РОБІТНИЧІ ЮНІЇ ДОМАГАЮТЬСЯ ПИВА.

МІЯМІ, Флорида, 20. січня. — Виконавчий комітет Американської Федерації Праці, що зібрався тут на річне засідання, постановив домагатися від обох великих партій поставлення в свою програму підчас виборів на слідуючий рік домагання обмеження прогибіції в тому напрямку, щоби в Америці вільно було виробляти й публично продавати пиво, яке не має більше як 2 та три чверти проценту алькоголю.

## СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ПРОДАЄ БОНДИ, ХОЧА НЕ ПРИЗНАНИЙ.

НЮ ЙОРК, 20. січня. — Хоча російський большевицький уряд не має признання американського уряду, мимо сього йому вдалося роздобути позичку від американських банків. У порозумінню з Банком Чейза мали вже досі продати російських позичкових бондів почтою на суму 100,000 долярів, що має становити першу рату російської позички в сумі 30 мілїонів долярів.

## СЛІДСТВО ЗА ЗАТОПЛЕННЄ СУБМАРИНИ ПОКІНЧЕНЕ.

### КОЖДА СТОРОНА ВИНУЄ ДРУГУ.

БОСТОН, Месечузетс, 20. січня. — Слідство в справі затоплення субмарини „Ес-Фор", яке велося перед спеціяльним слідчим комітетом фльотного департаменту, вже покінчилося.

Вислід слідства кожда сторона вважає своїм виправданнєм та осудом другої. Фльота каже, що катастрофа сталася через вину прибережної прогибіційної сторожі, а сторожа каже, що завинила тут фльота й команда самої субмарини.

## КОСҐРЕЙВ, ПРЕМІЄР ІРЛЯНДСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, В НЮ ЙОРКУ.

### ПЕРЕБУВ ТУТ ТРИ ГОДИНИ Й ВІДІХАВ ДО ШИКАГО.

НЮ ЙОРК, 21. січня. — Вчера перед полуднем прибув до Ню Йорку премієр міністерського кабінету Ірляндської Вільної Держави Вилєм Косґрейв. У пристані, при Бетері Плейс, повитав його мейор міста Вокер і товпа людей, зложена з трох тисяч осіб, переважно Ірляндців. З пристані удався він до Сити Голл, де його повитали радні міста. Опісля відвідав він кардинала Гейза. З архиєпископського палацу відіхав премієр Косґрейв до Ґренд Сентрал стації, щоби звідтам вибратися в дальшу дорогу до Шикаго, Ілл.

Косґрейв заявив, що ціллю його приїзду до Злучених Держав є дати пояснення про економічне положення в Ірляндії і що його подорож до Злуч. Держав не має нічого спільного з політичними справами.

Ті одначе, що близше обзнакомлені є з політичними справами в Ірляндії, думають инакше. Є вони тої гадки, що Косґрейв приїхав до Злучених Держав, щоби протиділати ворожій свому правительству аґітації републиканського провідника Імона де Валери, який теж перебуває в Злучених Державах, і позискати для свого правительства попертя тутешних Ірляндців.

## САМОГУБСТВО СТУДЕНТА ВИСШОЇ ШКОЛИ.

ГЕКЕНСЕК, Н. Дж., 20. січня. — Поповнив тут самогубство вистрілом зі стрільби 18-літний студент висшої школи Фред Гюд. Самогубство поповнив він в пивниці дому свого батька. Тіло його найшов його батько.

Шкільні товариші самовбийника оповідають, що він терпів від довшого часу на нервовий розстрій. Також лихі ноти зі шкільних предметів вплинули пригноблююче на студента-самогубця. Зі школи вийшов він пополудні й заявив при прощанню товаришеви, що іде до дому переспатись.

## ЧАРЛЗ ЛЕВИН ДАЄ ЗНОВА ЗНАТИ ПРО СЕБЕ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 19. січня. — Чарлз Левин, нюйорський мілїонер, що перелетів минулого літа з Ню Йорку до Німеччини, дає знова знати про себе світови. Він думає перелетіти своїм монопляном „Коломбія" з Ню Йорку до Гавани на Все-американську Конференцію.

Літак Коломбія, який розбився минулого літа, направлено недавно. Підчас перелету буде товаришити Левинови три особи. Він думає сам кермувати літаком через певну часть дороги.

Чи Левин дійсно полетить до Гавани, неконче треба в те вірити, бо він часто зміняє свої пляни.

## БАТЬКО РОДИНИ ОТРУЇВ СЕБЕ, ЖІНКУ Й ДВОХ СИНІВ.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 19. січня. — Фінансові клопоти і неможливість прийти знова до маетку піпхнули Джеймса Патера до отруїння себе, жінки й двох синів.

Патер, що колись був мілїонером, а опісля стратив увесь свій маєток, прибув недавно зі Стюбенвил до Клівленду. Тут винайшов він великий дім в резиденційній части міста й почав провадити заїздний дім.

У четвер рано вилетіла жінка Патера на коритар дому й почала кликати о поміч, бо її муж і молодший син нагло занедужали. Мешкаюча в домі доглядачка хорих Рідлер влетіла до кімнати, де на столі стояли три склянки з якимсь білим плином. Старший син старався дати поміч батькови й братови. Небаром і він захорував. По короткім часі всі трое померли. Послідною, що померла, була жінка Патера. Вона умираючи сказала до присутної доглядачки, що її чоловік дав їм усім якогось ліку проти кашлю, від якого усі занедужали.

Полїція догадується, що згаданий лік був отруєю.

Минулого тижня обжалувано Джеймса Патера о спроневірення грошей. Лікарська автопсія викаже причину смерти цілої родини.

## ЖИДИ ВИЇЗДЖАЮТЬ З ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — Минулого року виїхало з Польщі 14,000 Жидів. До Палестини виїхало лише 580 Жидів, а до Америки 1.250.

## СЕРЦЕ КУРКИ ЖИВЕ ВЖЕ 16 ЛІТ.

В інституті для медичних розслідів ім. Ракефелера находиться серце курки, яке вирізано з неї ще 17 січня 1912 року. Від тої пори находиться воно в спеціяльнім плині, який перемінюється кожних 48 годин.

Згадане серце незвичайно збільшилось у своїх розмірах, так, що часом приходиться вирізувати зайві частинки. Воно функціонує цілком правильно.

Запереставання його функціонування, яке викликує сполука між нервами й мозковою системою, не може тут мати місця.

## ХЛІБ ДЛЯ СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ.

ПИТСБУРҐ. — „Союз Пекарів" рішив посилати щоденно 18,000 бохонців хліба страйкуючим вуглекопам. Хліб будеться посилати до стейтів Огайо і Пенсилвенія.

## ЖІНКИ ПЮТЬ БІЛЬШЕ, ЯК МУЩИНИ.

ВАШИНҐТОН. — В сенаті несподівано виязалася дискусія над справою прогибіційного закону, коли його автор, сенатор Шепард, заявив, що сей закон мав дуже корисний вплив на економічний і моральний стан краю. Сенатор Брюс (Мериленд) виступив зараз з противними твердженнями. Він твердив, що через прогибіцію збільшаються проступки по більших містах, головно через пиянство серед молоді і що через прогибіцію збільшилось пиянство серед жінок. Сенатор Брюс твердив, що під теперішню пору жінки пють далеко більше як мущини.

## ФРАНЦІЯ ПРОГНАЛА КНЯЗЯ ЮСУПОВА.

ПАРИЖ, 19. січня. — Француське правительство поручило князю Юсупову, одному з головних учасників вбийства звісного монаха Распутіна, виїхати з Франції. Князь Юсупов оголосив недавно в однім з парижських журналів свої спомини про вбийство Распутіна. Догадуються про те, що прихильники Распутіна в Франції вистаралися у француського правительства про видачу сього розпорядку.

## АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДАЄ ПЕНСІЮ БРИТИЙЦЕВИ.

БЛЕКБОРН, Англія, 19. січня. — В. Джейкоб Геворт одержав 50 долярів місячної платні від американського правительства за участь в боротьбі з Су Індіянами в 70 роках.

Геворт був сержантом при американській піхоті і боровся з Індіянами в численних битвах у Дакоті. Він був також присутний, коли ґубернатор Флетчер і епископ Гвин підписували заключення мира між Індіянами і білими.

## РУМУНСЬКІ УРЯДОВЦІ ОБКРАДАЮТЬ ДЕРЖАВНУ КАСУ.

БУКАРЕШТ. — Румуни звісні є також під іменем Циганів. І не дивота, що їх так зовуть, бо крадуть вони й циганять як справдішні Цигане-волокити. В послідним часі крадіж у румунських державних касах дійшла до величезних розмірів. Парляментарна опозиція обжаловує правительство, що в протягу року державні урядовці розкрали понад 20 мілїонів долярів.

## РУШНИЦІ ДЛЯ КИТАЙЦІВ.

МАНІЛЯ. — На чехословацькім пароплаві „Прага" вислано до північного Китаю 20 тисяч рушниць. Рушниці призначені є для армії Чанґ-Тсо-Ліна.

## ТРОЦЬКИЙ АПЕЛЮВАВ ДО ЗАГРАНИЧНИХ КОМУНІСТІВ.

МОСКВА. — У переловленім письмі Троцького, Радека й Смильги, адресованім до заграничних комуністів, виключені з партії комуністи відкликуються до своїх заграничних товаришів і взивають їх до ведення дальшої боротьби з диктатурою Сталіна. Вони рекомендують їм вислати на наближаючийся зїзд професійного інтернаціоналу в дні 15 марта своїх делєґатів, давши їм інструкції домагатися відкликання засланих опозиціоністів.

Сей лист найдено зашитим в одежі одного комуніста, якого вислано за границю в справі совітського правительства.

## СОВІТСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

ВАРШАВА. — У польських урядових кругах поширюється гадка, що в місяці лютім наступить підписання торговельного договору між Польщею й Совітським Союзом. Совітське правительство відмовилось від попередного свого домагання, щоби заключення торговельного договору попередило заключення договору про вічний мир між Совітським Союзом і Польщею.

## ЗЛОДІЇ ОБІКРАЛИ ВАРШАВСЬКИЙ СОБОР.

ЛОНДОН. — Як доносить Кореспондент „Дейлі Мейл", до варшавського православного собору дісталися злодії й забрали звідтам богато цінних річей.

## ТРАГЕДІЯ РОДИНИ.

В селі Крушевиці (Герцеговина) 6-літний хлопець побачив як батько різав вівцю. Мати вийшла з хати, залишивши в колисці 7-місячну дівчинку. Вона забарилась у сусідів, а хлопчик мовчки придивлявся до батьківської роботи. Наразі хлопчик зникає, а за кілька хвилин біжить окровавлений до батька й каже, що він вміє різати. Той кинувся до хати й очам не вірить: в колисці трілочеться з перерізаним горлом дитина...

Син, наслідуючи батька, зарізав сестру і побіг похвалитись...

Коли батько зрозумів, в чім річ, він з пересердя так сильно тріснув сина в голову баняком, що той впав мертвим. Двоє діточих трупів остільки стрясли нещасного батька, що він впав в шал і перерізав собі горло.

Коли вернулась мати й побачила дітей і чоловіка в калюжах крови, вона побігла до річки й втопилась.

## ОБОВЯЗКОВА НАУКА ДОПЕРВА ВІД 1933 РОКУ.

МОСКВА. — Народний Комісар освіти, Луначарський заявив, що обовязкова наука в Совітськім Союзі розпічнеться від 1933 року.

Станеться це тому так пізно, що Совітський Союз не має тепер досить гроша на будову шкіл і удержання учителів.

## СОВІТИ ПОТРЕБУЮТЬ ЗАГРАНИЧНИХ КРЕДИТІВ

### ПОЗИЧКИ ОДНАЧЕ ТЯЖКО ДІСТАТИ ЧЕРЕЗ ВІДМОВЛЕННЯ ПЛАТИТИ СТАРІ РОСІЙСЬКІ ДОВГИ.

МОСКВА, 20. січня. — По зліквідованню Совітами опозиції, починають вони думати над придбанням гроша на відбудову промислу в краю. Головно розходиться їм о заграничні кредити. Недописання зі збіркою збіжжа від селян і покутний виріб алькоголю селянами дають до пізнання, що совітські засоби гроша вичерпуються. Треба їм проте конче заграничних позичок на будову залізниць, каналів, доріг, фабрик і гидроелектричних заведень. Одначе таку позичку тяжко їм дістати через зірвання дипльоматичних взаємин з Велико-Британію а також з причини відмовлення платити старі довги і винагороди заграничних горожан за страти, понесені в часі революції. З тої саме причини видумав Сталін нову формулку в справі сплати француско-російських довгів, яка звучить: „Ми уважаємо сплати довгів, які згодимось робити додатковим процентом до позичок і кредитів, які одержимо".

## ЧОРНЕ МОРЕ СТАНЕТЬСЯ БЕЗПЕЧНІЙШЕ ДЛЯ ПЛАВБИ.

### ТУРЕЧЧИНА ПЛЯНУЄ УСТРОЄННЯ ОХОРОНИ НА ПОБЕРЕЖЖУ, НЕБЕЗПЕЧНІМ ДЛЯ ПЛАВБИ.

ІНЕ АДА, Туреччина, 20. січня. — Небезпечне для плавби побережжє Чорного моря думає зробити турецьке правительство безпечнійшим.

Носиться воно з наміром устроїти прибережні охоронні стації при гирлі Босфору й в двох инших місцях, на турецькім побережжу, Анадоль-Фенер і Кефкуен. Бездротно-телеграфічні стації почнуть функціонувати в тих місцевостях ще сього року. При берегах Чорного моря щорічно тонуло сотки рибацьких суден.

## ЯЗВА ВОВКІВ У СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

### НАПАДАЮТЬ НА ХУДОБУ Й ВІВЦІ В ЛЕНІНГРАДСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ.

СТОКГОЛЬМ, 20. січня. — Страшне зимно й великі морози спричинили, що вовки в ленінградській губернії так роззухвалилися в наслідок голоду, що нападають на худобу й вівці, а навіть вбігають до стайнів. Такі інформації надходять тут з Фінляндії.

У Норляндії позамикано усі тартаки з причини страшних морозів, які доходять тут до 58 степенів понизше зера.

## ПРАВИТЕЛЬСТВО В НАНКІНҐ ЗАНЕПОКОЄНЕ ДОВОЗОМ ОРУЖЖЯ ДЛЯ ЧАНҐ-ТСО-ЛІНА.

### ПЕКІНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЛО ЗАМОВИТИ В НІМЕЧЧИНІ ЗА 5 МІЛЇОНІВ ДОЛЯРІВ ОРУЖЖЯ.

НАНКІНҐ, 20. січня. — Націоналістичне правительство в Нанкінґ провадить доходження в справі довозу оружжя з Німеччини для північно-китайських військ.

Міністер заграничних справ сього правительства видав розпорядок, силою якого приказує позамикати всі філії тих німецьких фірм на націоналістичній території, які довозять оружжя для Чанґ-Тсо-Ліна. Нанкінґське правительство заявило, що йому донесли про те, що Чанґ-Тсо-Лін або правительство в Пекіні замовило в Німеччині за $5,000,000 всякого рода оружжя й муніції.

## УГОРСЬКИЙ СУД УВІЛЬНИВ УБИЙНИКІВ МНИМОЇ ЧАРІВНИЦІ.

### СВОЄ УВІЛЬНЕННЯ ЗАВДЯЧУЮТЬ СЛІПІЙ ВІРІ В ЧАРИ.

ШЕҐЕДІН, Угорщина, 20. січня. — Чотирох угорських селян завдячує своє увільнення від вини й кари за вбиття мнимої чарівниці своїй забобонній вірі в істнування чарів.

Одного хорого Мадяра відвідало чотирох його приятелів. Він сказав їм, що свою недугу завдячує відвідинам одної жебрачки. Саме в тій хвилі згадана жебрачка вийшла до хати. Забобонні селяни кинулися на неї й порубали її на кусники. Їх обжалувано за вбиття жебрачки й засуджено. Висший суд одначе зніс засуд і оправдав обжалуваних на тій основі, що істнуючі обставини позволяли селянам думати, що жебрачка є дійсно чарівницею.

## ЛЯТЕРАНСЬКИЙ ПАЛАЦ ЕТНОЛЬОҐІЧНИМ МУЗЕЄМ.

### НАХОДЯТЬСЯ В НІМ ПАМЯТКИ З БУВАЛЬЩИНИ АМЕРИКАНСЬКИХ ІНДІЯН І ИНШИХ ДИКИХ НАРОДІВ.

РИМ, 20. січня. — Лятеранський палац, колишню резиденцію папів, почавши від Константина Великого аж до „авіньонської неволі", зроблено тепер етнольоґічним музеєм. Находяться у нім на виставці усякого рода памятки з індійської бувальщини й старинні річи. І так, можна тут бачити величаві голови американських бізонів, прикраси індійських голов і домашні знаряди, почавши від Арізони аж до канадійських границь.

Предмети, які находяться у сім музею, громадили католицькі місіонарі, почавши від Патаґонії аж до Аляски й від Соломонових островів аж до Японії. Находяться тут воєнні прикраси на голову американських Індіян і затроєні списи з Канібальських островів на полудневих морях.

# ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

| SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy. | | ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи. | |
|---|---|---|---|
| One year | $ 7.00 | На рік | $ 7.00 |
| Six months | $ 3.75 | На пів року | $ 3.75 |
| Three months | $ 2.00 | На три місяці | $ 2.00 |
| Foreign and Jersey City Rates: | | В Джерзи Сіті і Заграницею: | |
| One year | $10.00 | На рік | $10.00 |
| Six months | $ 5.00 | На пів року | $ 5.00 |
| Three months | $ 2.75 | На три місяці | $ 2.75 |

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

# ПОШИРЯЙМО ДІТОЧИЙ „МАҐАЗИН"

Як уже Свобода доносила, Молодечий Департамент Українського Народного Союза став видавати специяльний квартальник для дітий англійською мовою. Перший зошит сього квартальника вже появився та майже ввесь розійшовся, а другий зошит появиться на другий місяць. Як звичайно з усякою новою річчю, так і зі сим діточим „маґазином" виходить немало непорозумінь, які треба вияснити членам Союза, і дітям, і секретарам відділів.

Богато секретарів не розуміє справи передплати сього „маґазина". Кількох з них питалося: чи справді сей „маґазин" буде виходити даром? Чи не буде Союз стягати відтак якусь передплату за нього? Чи немає ніякої правди в чутці, що сей „маґазин" має коштувати по 10 центів? Другі подавали инчі, подібні чутки.

Головна канцелярія Союза не може на секретарів гніватися, що вони такі питання ставлять. За чутки вони не відповідають, а що вони питаються, на скільки в них правди, се лишень похвальна річ. До того поза сими чутками є солідне розумованне, що „в Америці нічого за дурно нема". Справді, не тільки в Америці, але й ніде в світі нічого за дурно нема. Яку роботу не зробитиби, то хтось за неї мусить заплатити. Се правда. Тільки що за роботу деколи стягаеться просто, безпосередно, а деколи посередно.

Теж і з сим діточим „маґазином". Видае його Союз. Платить за нього Союз, себто члени Союза. Але се ще не значить, що Союз думае стягати від членів спеціяльні розмети, чи оплати, чи передплати. Ні. Союз бере частину народного фонду, частину адміністраційного фонду Молодечого Департаменту та повертае їх на видание для дітий українського квартальника по анґлійськи. Остаточна ціль сього видавництва зацікавити дітий тими всіми справами та зворушити їх серця тими всіми почуваннями, що їх остаточно заставлять цікавитися Союзом, жити його життем, належати до нього, брати живу участь у його розвою.

Батько дитини не платить за сей „маґазин" ніякої спеціяльної оплати понад звичайну асекурацію, яку він платив досі. Не платить тепер, і не буде платити на будучність. Як Союз не зможе видавати „маґазина", то він просто перестане його видавати. Секретарі не мають чого журитися передплатами. Їх обовязок простий: зібрати адреси всіх дітий-членів понад 10 літ життя, щоби вони діставали сей діточий „маґазин", від якого Союз жде припливу свіжої крови.

# 22. СІЧНЯ 1918—1919 РОКУ

Великий день в історії Українського Народу, день 22 Січня. В цей день в історії Українського Народу відбулися такі пропамятні події, що творять цілу нову епоху життя нашого народу.

З подіями 22. Січня хиба можна порівняти лише такі події, як охрещення України Володимиром Святим тисячу років тому, що поклало початок християнства на Україні. Инших подій, що дорівнювали би тим, які відбулися в цей день в 1918—1919 роках, годі знайти чи в історії княжих часів, чи часів козаччини.

Рівно десять років тому Український Нарід, котрого вже було зтерто з історії людства, не лише відродився до політичного життя, відродився до боротьби, але й проклямував суверенність своеї власної держави.

Рік пізніше, в 1919 році, на площі святої Софії, біля памятника Богдана Хмельницького, під благовість великана дзвона „Рафаїла", проклямовано злучення українських земель в єдине державне тіло. Сотками років роздерта Україна страшними ворогами злучилася в єдину суверенну державу. З цього часу почався процес заживання тої віковічної болючої рани, що так довго ятрилася на тілі нашого народу.

Для Українського Народу настало Велике Свято. Свято проголошення його суверенности. Не раз уже великан „Рафаїл" дзвонив урочисто на великих українських святах, але на такому ще ніколи. Це перший раз після княжих часів, перший раз після нападу дикої татарської орди, а потім московських та польських диких орд, Український Нарід на хвилину, на час став вільним та єдиним.

Четвертим універсалом Центральної Ради, та актом злуки українських земель поставлено ту ґранітову скелю, на котрій буде розвиватися дальша національна, державна, політична та культурна історія українського народу. Ці два акти, що наш нарід в часи свого найбільшого революційного пориву та державної творчости видав, будуть складати на віки вічні золоту, найдорожчу, найсвятійшу сторінку „Книги Битія Українського Народу". Це є не лише найвищий прояв державно-політичної творчости українського народу, але й тестамент, який нащадкам буде провідним вогнищем для дальшої боротьби їх за здійснення цього святого заповіту батьків.

В цих двох актах захована вся політично-державна програма Українського Народу, увесь аміст його буття.

До пропамятного 22. січня Український Нарід здавалося був лише попіл, що лищився від згарищ колишньої славної минувшини. Ті натяки на політично - державне відродження Українського Народу, що на передодні великих подій цієї пропамятної поворотної доби де інде траплялися, здавалися лише чадом тих згарищ не лише для чужинців, але й для синів нашого народу. Здавалося, що вже годі з того попелу роздути полумя відродження Українського Народу. Але сталося, як ще задовго пророкував поет Олесь:

Огонь, що мовчки в попелі дрімав,
Здрігнувсь і знявся!
Блеснув, засяв і засміявся
І віковічну ніч злякав.

Святий огонь! Свята земля,
Свята руїна!
І ми упали на коліна
І кров смоктала з нас змія.

Пережили ми по тім спалахненню вогню страшну руїну, яку за поетом ми повинні називати „свята руїна", бо в тій руїні загартувався дух наш до боротьби, бо та руїна сталася в імя визволення, в імя здвигнення держави Великого, Єдиного і Суверенного Українського Народа. Не переживши новочасної руїни, не зміг би Український Нарід з таким завзятям, з таким фанатизмом та упертістю боротися за свої права, як то він робить тепер.

І хоч ми тепер „упали на коліна" і кров смокче з нас лютая змія, але всеж ми нестримано йдемо вперед до здійснення того заповіту, що начертаний актами 22. січня. До цього дня перед нашим народом не було ясно витиченого шляху його змагань, не було перед ним того провідного, одинокого для всіх зрозумілого і всім святого вогника, до якого Український Нарід мусить прагнути. Два акти 1918 та 1919. року горять смолоскипами, злившися в один могучий вогонь, що освітлює путь нашого народу навіть в ці часи, коли

...ми упали на коліна
І кров смоктала з нас змія.

Ми всі разом і кожен з нас зокрема повинні благословити той час та годину, що принесла нам цей пропамятний день 22. січня.

Чим далі час історії буде відсувати цей пропамятний день, тим він буде підноситися вище, тим він буде горіти яскравійше, освітлюючи путь нащадкам діячів минулої славної доби. І коли зрештою Український Нарід здійснить те, що проклямовано двома актами 22. січня, коли Українська Суверенна Соборна Держава стане реальною дійсністю, то й тоді день цей буде найбільшим святом України.

Отже 22. січня увесь Український Нарід на всіх своїх землях від Сяну й Карпат аж по Кавказ, та всі сини його, що розсіяні поза Рідним Краєм, святкують цей день як найбільше національне свято. Там, де злії вороги не можуть перешкодити, святкується цей день явно та врочисто. Де ж вороги, що мов ті круки обсіли українські землі та рвуть і скубуть живе тіло Українського Народу, кожен свідомий син свого народу святкує цей день теж урочисто, але таємно, святкує його всім почуттям своєї національної душі.

Цей день кличе всіх чесних патріотів обєднатися для дальшої спільної боротьби за Суверенну Соборну Українську Державу.

Кожен на своїм місці, кожен в міру своїх сил та можливостей повинен робити все те, що сприяє наближенню заповіту, виданого українським народом-борцем 22. січня 1918 та 1919 років.

# У НАЙГОСТИННІЙШОГО НАРОДУ.

Мандрівник Мільнер перейшов пішки на протязі шістьох місяців: Туреччину, Сирію, Персію, Белюджистан і Індію.

На індійську границю дійшов виголоднілий і обдертий, не мав при собі вже ні цента, лише пашпорт. Але Індійці то такий гостинний нарід, який лише можна собі уявити. Вони не хотіли позволити, щоби Мільнер далі трудився пішки; давали йому гроші, щоби міг їхати далі залізницею. Та Мільнер постановив був подорож відбути конче пішки і стояв при своїм. Раз приключилося йому таке: йшов через пустиню здовж залізничого шляху. Сонце пекло страшно, що мандрівник аж млів. А ще й нога боліла його, тому сів відпочати на пісковім горбку. Машиніст крикнув до Мільнера „Хочете з нами їхати?" Мандрівник притакнув і машиніст здержав поїзд. Подорожні гадали, що то на поїзд напали бандити, замикали віконниці, а охоронний військовий відділ, що їхав тим поїздом, схопив за рушниці. Але небаром поширилася успокоююча вістка, що то ніхто не напав на поїзд, лише до поїзду всів світовий мандрівник. Мільнера завели зараз до вагону першої кляси і подали обильний обід.

Характеристичною прикметою Індії ще й нині є поділ на касти. Кожде звання має свою касту. Дочка шевця може, примір, вийти замуж лише за шевця. Убогим людям з тим в Індії ліпше, ніж деинде. Харчі в Індії доволі дешеві, комірного не вимагають. Коли робітник дістав гроші, то він так довго відпочивае собі, аж поки не видасть останнього цента. Щойно тоді шукає собі знову праці. Кулїси пропивають увесь заробіток. Положення жінки взагалі мало що змінилося. Жінка все ще має дуже мало прав. Розводитися і знову побиратися, того в Індійців нема. Давніше навіть був звичай, що жінку, якої чоловік помер, палили живцем на стосі разом із тілом її чоловіка. Правительство заборонило це строго тому кілька літ. А всетаки ще й нині життя вдови в Індії є завидне. Їй втинають волосся й вона мусить працювати на родину помершого чоловіка. Ще й нині є в звичаю, що замуж виходять дуже молоді індійські дівчата. Богато дівчат на 18-му році життя мають уже 3—4-літні діти. Про релігійність Індійців, годі собі щонебудь уявити. Десять мілїонів людей в Індії є все в дорозі, а що релігія позволяє їм їхати залізницею, то залізничі компанії мають великі доходи з паломників. І так весною щороку ідуть із прощею міліони Індійців до Гардвару над береги ріки Ґанґесу. Мужчини і жінки роздягаються там майже до нага і миються у святій воді. Воду несуть також ведрами і пють. Найгорячішим бажанием усіх Індійців є вмерти у Бенаресі та знати, що попіл їх поплине з филями Ґанґесу.

Мільнер був у гостині у набоба (князя) Фаляпуру. Це демократичний князь, який позволяе відвідати себе кождому горожанинові у палаті. Займається фотографуванням і рисуванням. Хоче показати своїм горожанам, що може заробити собі на хліб, колиб вони вже спприкрили собі його. Вечером в одній світлиці палати збираються горожане і сідають довкола свого володаря, підібгавши ноги. А він, наче батько дітям, дае поради. Коли де відбувається весілля, приносять набобові дещо із весільних страв, а він, самособою, реваншується в инші свята.

Мільнер був теж в індійського мудреця Ґандія. Живе він у низенькій хатині в Ґуджераті. Там приймає всіх, хто навідується до нього, пише статті до свого часопису „Молода Індія", а решту часу проводить і при кужілі. Його прихильники і сам Ґанді ходять у білому, рукою тканому одязі. Ґанді зовсім не є противником чужинців, а раз навіть сказав: „Нашими найліпшими приятелями є Англійці".

В. Кедровський.

# 1917 РІК.



(15)

Цією заявою я цілком задовольнив начальника бриґади й деяких других офіцирів, що жадали позбутися мене. На пластунів вся ця комедія ніякого враження не робила. Вони стояли ввесь час сторонніми глядачами, нічого не розуміючи з того, що перед ними ділялось і про яке їх незадоволення або бунт тут ішла мова. Все це було інценіровано для того, щоби мене поставити в становище неможливого дальшого перебування в дивізії, бо як-не-як, така ганебна сцена підривала мій престіж, як офіцира серед пластунів та скорострільців.

* * *

Ідучи до штабу дивізії в той же день разом з начальником бриґади, я просто поставив йому питання:

— Пане полковнику! На що було потрібним робити таку ганебну інсценіровку, яка може в дні підірвати дисципліну у бриґаді?

— Добре ви зробили, що рішили залишити дивізію самі. Формальних причин до вашого відкомандирування не було, але перебування ваше в ній в дальшому може могло би бути незручним. Хоч мені й шкода губити у вас гарного офіцира, але я гадаю, що війна фактично пас до кінця її ледви чи ще ми будемо на фронті.—Так не відповідаючи мені на питання, сказав начальник бриґади.

Цілком зрозумів я, що тепер „не свої" офіцири в дивізії не потрібні. В недалекому часі згодом була, під тим чи иншим претекстом, то переведена, то відкомандірована більшість офіцирів, що належала до демократичного нашого гурту „чорної кістки".

Останніми часами серед вищого старшинства дивізії все частійше й частійше можна було чути насмішку над розпорядженнями Тимчасового Уряду. Можна було вже давно бачити повну зневагу до нього. Особливо стрічалося насмішками кожне розпорядження, чи наказ військового міністра А. Керенського. Наприклад, у відповідь на його наказ про „Заведення залізної дисципліни у війську", стала ходити насмішлива поговірка, що „залізо подорожчало, бо Керенський заводить в армії залізну дисципліну".

Особливо помітний був празниковий настрій у старшин нашої дивізії, коли командуючим військами петроградського округа став бувший начальник штабу нашої дивізії, ґенерал Половцев. Ще більше настрій і контрреволюційні сподіванки піднесла чутка, що дивізію перенесено ближче до Петрограду на стацію „Дно". Там дивізія мала закінчити своє переформування в кінний корпус.

Цього переводу не було аж до передодня повстання ґенерала Корнілова проти революційного уряду Росії. Тоді дивізія спішно почала перекидатися на стацію „Дно", під командою ґенерала Гаґаріна, найбільше реакційного ґенерала в дивізії, ніби то для переформування в корпус. Як відомо, це „переформування" було не що инше, як невдалий похід „диких" на Петроград.

Причин цієї невдачі торкатися не стану тут; вони більше будуть ясні з моїх дальших спогадів у відділі про Корніловщину. Зауважу-ж тут лише, що при цьому наступі „диких" Половцев уже не був начальником залоги, що зменьшувало їх запал. Також скорострільні команди ослабили дуже дивізію, бо відмовилися виступати проти Тимчасового Правительства. Це примусило дивізію відійти від Петрограду.

Згодом частина її під командою бувшого полковника Татарського полку, ґен. Султан-Кри-Гірея, була в Добровольчій Армії Денікина. Частина дивізії була в складі червоної армії.

Українці скорострільних команд покинули дивізію та прибули з частиною своїх скорострілів до Одеси, де влилися в Перший Український Гайдамацький Курінь. Згодом їх багато загинуло в боях проти большевиків.

## В ХЕРСОНІ.

**Перші українські роти в 44-тім запасовім полку. Велике віче й делеґація з фронту. Херсонська республика. Скасування республики. Відхід на фронт з Херсону перших українських маршових рот.**

Одержавши відпуск на місяць, я поїхав з дивізії у своє рідне місто Херсон.

Приїхав туди я на передодні „знаменитого" дня оголошення так званої херсонської републики.

Це було тоді, як взагалі полоса проголошування місцевих, або повітових републик досягла найбільшого розвитку. От і херсонський совіт, складений з цілком випадкового елементу, де керуючу ролю відогравали дрібні прикавзчицькі елементи, очевидно не бажаючи у „поглибленню революції" відставати від других, вирішив проголосити самостійну херсонську републику. В дійсности акт цей був направлений проти все-українського центру в Києві.

З приїздом до Херсону я пішов до „Української Хати", щоби там поінформуватися про наше національне життя в Херсоні взагалі, та про стан української справи у військовій залозі зокрема. Там я вияснив, що національний рух у Херсоні досі не набрав широких масових форм, а покищо знаходиться, такби мовити, в стані підготовчім, нащупування певних шляхів його розвою.

Не дивлячись на те, що перша українська маніфестація в кінці березня пройшла надзвичайно величаво при величезній кількости, декілька десятків тисяч учасників, провідникам національного руху доводиться вести жорстоку боротьбу при виборюванню національних позицій чи то серед військ залоги, чи то з місцевим совдепом, чи навіть з міським самоврядуванням та иншими громадськими організаціями. Чим більше підносилось українське національне життя, чим ширше воно захоплювало маси й більше широкі висовувало домагання, тим шаленійший опір робили йому „руссоцентристи".

Поки їм здавалося, що український національний рух далі „Малороссійщини" не піде, доти вони плескали йому в долоні й навіть були „не проч поігратися в українство". Коли-ж національний рух почав набирати реальних політичних форм і почав уже викреслюватися в ньому намір поставити свою націю нарівні з останніми, а особливо нарівні з пануючою московською, гру ворогів українського народу у „малоросейство" покинено; Вони тоді виступали з шаленою боротьбою проти „разрушітелей єдиного революційного фронта".

(Дальше буде).

## ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА МІЖ ОРАНҐУТАНАМИ.

**Люде ширять „культуру" між малпами. — Як оранґутаниха Пумуда сама вилічилася.**

Лікар др. Кравзе, що побував шість літ на острові Борнео, говорить у німецькій фаховій ґазеті про недуги оранґутанів. На його думку, не могла оранґутанів постигнути гірша доля, як дістатися до людських рук. Бо від людей ці звірята заразилися ріжними недугами. За час свого побуту на Борнео переводив др. Кравзе оглядини дуже богато молодих оранґутанів. Майже всі вони були хорі. Часом лічення вдалося. Лікар. говорить про

**Пумуда**, гарна оранґутаниха, з страшним апетитом а з мязами акробата, дісталася тому шість літ під мою лікарську опіку, нещасна з сумними очима, полохлива, без охоти до їди, худа, слабовита, з слабим хребетним стовпом. Товклася ліжнями між тубольцями і шукала поживи між відпадками. Давали їй їсти майже сам на тверло варений риж. Оглядини виявили передовсім тяжку недокровність, далі жолудковий і кишковий катар, а у відходах було богато яєчок хробаків „анкільостомум", того небезпечного паразита тонкої кишки, що ссе кров. Тому, що тубольці майже без виїмки хорують на цю недугу, а що з недбайливости полишають свої відходи, заражують цілі околиці довкола своїх хат, то і Пумуда цілком певно заразилась від людей. Доказом цього є теж обставина, що заразки оранґутана зовсім не ріжнилися від заразків людей. Я лічив Пумуду з тої недуги передовсім хеноподійовим олієм. Недуга збільшалася теж наслідком слабого й однакового відживлювання. Я лічив її дієтою, відповідно мішаними стравами, богатими у вітаміни, також залізистий і вапняний сироп удержували Пумуду при житті. Скорий і замітний оборот на ліпше настав тоді, як у хвилі, коли біля неї нікого не було, схопила фляшку з лікарством і порцію, призначену на кілька тижнів, випила цілу нараз.

**Тоаклі**, 5 або 6-місячна малпочка, жила кілька місяців у якогось китайського торговця. Аж вкінці купив її за 65 ґульденів якийсь Европеєць. Він за кілька днів переконався, що звірятко хоре. Апатично перебувало у найтемніших кутках, мало горячку, а руками розпучливо хапалося за голову, начеб мало болі. Я оглянув звірятко, взяв його лічити, але дарма. Після двотижневої тяжкої недуги Тоаклі згинув. При секції показалося, що малпочка була хора на свого роду загальну туберкульозу, при якій на цілому тілі творяться ґудзки. Анатомічно і біольоґічно я не міг найти ні одної ріжниці між тою заразою і нудугою у людей. Тому, що в хаті того Китайця були сухітники, Тоаклі заразився від них.

Я вже вказував на бруд і нехлюйство, в якім жие більшість тубольців і передчасно вмирає. Паразитні недуги, головно шкірні і жолудкові, є такі загальні, що між тубольцями тяжко найти здорового. Із ґалузей можуть оранґутани глядіти на своїх людських товаришів цілком безжурно. Одначе горе їм, коли занадто наближаться до всякої людської біди.

**Мінаґо**, зовсім молоденький оранґутан-самець, лежало безнадійно в сміттю муринської оселі, аж змилосердився над ним якийсь тубо́лець і виміняв його за кілька ґульденів. Оранґутаник цей був дуже лагідний, ніжний і понятливий. Навчився чистоти за стільки днів, скільки людське немовля потребує до того місяців. Їв чисто власною ложечкою, гарненько спав у власнім ліжечку, взагалі звірятко обіцювало богато на будуче.

На жаль, оранґутан цей був заражений сільськими дітьми, яких черевця аж дивно, що не тріскають, такі повні є заразливими хробами. Яєчка хробів, зіджені з рижом, розвинулися скоро в утлім тілі, страшно розмножилися, з тонкої кишки дісталися до нирок, там вони розмножилися і нирки розпалися. Не помогли ліки ні піклування. Над його смертю плакали білі і колірові люде.

**Монта**, це оранґутан самець. Йому більше як рік, він товстий, з кругленьким черевцем, дуже живий і інтеліґентний. Вмів удавати ображеного, коли його прилапано на збитках, але знав теж мімікою уст удавати ображену невинність у всіх відтінках. На його шкірі були сліди виразок (загоєних ран) малинової краски. Плями ці подібні до слідів тропікальної недуги, званої фрамбезі. Недугу цю спричинюють спірохети, подібні до тих, що викликають сифіліс. Ця хороба дуже поширена між тубольцями, а загніжджена також у селі, де Монта вперше стрінувся з людьми.

З усього цього видно, як взаємини з людьми небезпечні для оранґутанів і як малпи дуже підпадають недугам.





### ЗА І ПРОТИ КУРЕННЯ.

Професор кембриджського університету В. Е. Діксон мав відчит у медичному товаристві про значіння курення для здоровля. Він сказав: „Вуглянomonooксидний ґаз, що є також у тютюні, коли його довше вдихати, спричинює біль голови, ослаблення, неприємне почуття, ослаблення памяти і візії (примари). Коли такий ґаз дістанеться до леґенів, то може бути дуже небезпечний. Другою небезпекою є нікотина, якої в одному циґарі є доволі, щоби вбити двох людей. Але на щастя нікотина дуже рідко коли є небезпечна, бож найбільшу її часть пускають курці у воздух. Курець може видержати через навикнення більше нікотини й аршенику (який також є у тютюні) ніж некурець, бо печінка завдяки постепенному навикненню приймає теж більшу скількість цих отруй, а це не шкодить її функціям. Доброю прикметою курення є, що нікотина ділає побуджуючо. Для надто вразливих людей вона є добра, бо вспокоює їх нерви, зате апатичним людям подразнює цілу нервову систему і прискорює працю мозку".

## МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ОЛИФАНТ, ПА. Отсим повідомляється членів і членкинь Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, що на відбувшімся річнім мітінґу вибрано на 1928 рік отсей уряд: Григорій Сайкевич, пр.; Григорій Костик, заст.; Павло Саламаха, фін. секр.; Теодор Ільчишин заст.; Іван Бокла, рек. секр.; Кирило Клапач, заст.; Олекса Шийка, кас.; Василь Костів, заст.; Демко Хомин, Стах Желінський і Орофим Мороз, контрольори; Григорій Костик, і Ник. Дзядик, надзорих; Петро Слота, дверник. Мітінґи мають відбуватись в кожду третю неділю по першім, як і передше. — Павло Саламаха, фін. секр.



## ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

### РАРИТАН, Н. ДЖ.

**З весілля на потерпівших від повені,**

На весіллю у гром. Стефана Іванкова, який вінчав свою дочку Марію, зібрано $6.55 на потерпівших від повені. Збіркою занявся М. Попадюк. Зложилися по $1.00: Ст. Іванків і М. Попадюк; решту зібрано дрібними датками.

На мітінґу Братства св. Михаїла зібрано $4.00. Зложили по долярови: Ів. Турянський, Ів. Бриґіда, Т. Причка, П. Венґрин.

Разом вислано через Обєднання до краю $10.55.

**Микола Попадюк.**

### ГУДСОН, Н. Й.

**Братство св. Йосафата на потерпівших від повені.**

Братство Св. Йосафата, від. 273 У. Н. С., $25.00; Г. Лисоґір $5.00; по $2.00: П. Сопко, Ю. Фейк; по $1.00: Б. Дурняк, Г. Романчук, О. Урбан, І. Гайдук, І. Опшанський, В. Дубняк, Л. Гдованський, В. Якуб, С. Вітко, Т. Гурен, В. Гусак, І. Боднар, Т. Драгущак, С. Сута, М. Маряк, І. Михасько, Е. Левицький, О. Любинецький, Т. Драбик, Т. Долінський, П. Любинецький, С. Ткач, А. Турчак, С. Когут, М. Сопко, Г. Миськів, І. Деревянчак, І. Юськів, І. Климук, І. Лупинос, М. Шеремета, В. Маруняк, М. Любинецький, Озімчук, О. Іваськів; В. Влох 70 ц.; по 50 ц.: П. Чорній, І. Хребор, С. Жинд, П. Хіп, Т. Попів, В. Химій, Ю. Жатковська, Ю. Коцюба, А. Ярощак, П. Мікса, В. Вайда, М. Ховзун, І. Приступа, Ф. Захарчук, І. Чайковський, В. Блажків, І. Флийтута, С. Пітуха, М. Гриб, М. Лоік; І. Гжицишин 35 ц.; О. Лярдик 25 ц.; І. Куцький 10 ц.

Гроші відіслано до Обєднання.

**Семко Сута,**
**Григорій Романчук,**
**Іван Гайдук,**
**Андрій Смоляк.**

### НЮАРК, Н. ДЖ.

**З вінчання на потерпівших від повені.**

Дня 4. грудня с. р. відбулося вінчання гром. Миколи з Катериною Бандурою в гр. кат. церкві в Нюарку. На фамілійнім обіді забрав слово п. Онуфрій Вольчик та згадав рідний край, де наші браття не можуть так весело забавитися як ми нині, тому, що їх навістили страшний ґураґан і повінь й тому ми повинні при кождій забаві памятати на їхне теперішне положення й їм помагати. По тім слідувала збірка, котрою занявся гром. Василь Зиблікевич.

Микола і Катерина Бандури $2.00; по $1.00: В. Зиблікевич, М. Топольницький, Піцик, і Онуфрій Волчик. Разом $6.00.

Гроші вислано до Обєднання.

### КАНСАС СІТИ, КАНСАС.

**Жертви і збірка на потерпівших від повені.**

Бр. св. Володимира, від. 323 У. Н. С., устроїло баль на потерпівших від повені в Галичині. З балю було приходу $6.75. На річнім мітінґу братства св. Володимира виасиґнувало братство з каси $10.00. Члени братства таксамо не забули за тих бідних нещасливців і зложили: Яків Русан $5.00; Д. Кархут $2.00; по $1.00: В. Фединишин, Д. Яремко, Н. Янчишин, П. Ярема, Т. Боруцький; по 50 ц.: С. Звадюк, В. Шиляк, М. Крикливий. Разом $13.50.

Баль $6.75. Братство св. В. $10.00. Разом зібрано $30.25.

Не думаєм на тім закінчити, але будем старатися як найбільше зібрати на поміч для тих, що найбільше потребують.

**Т. Боруцький, предс.;**
**В. Фединишин, кас.;**
**Д. Яремко, секр.**

### ПОДЯКА.

Я низше підписана складаю сердечну подяку Головному Урядові У. Н. Союза за виплачення мому чоловікови з „Запомогового Фонду" $75.00, котрі дуже мені придалися в часі 8-місячної недуги мого чоловіка. Я сама, маючи дрібні діти, не можу іти до роботи. Так само дякую Урядникам відділу і усім членам Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64 У. Н. С., за те що платять мені тижневу запомогу з товариської каси. Желаю У. Н. Союзови розвитку, та щоби в його молодечім департаменті не бракувало ані одної української дитини й кличу до всіх українських женщин, щоби намовляли своїх чоловіків, щоби вписувалися в члени У. Н. Союза, бо Батько-Союз вже втер неодній вдові гіркі сльози в її нещастю. Желаю У. Н. Союзови теж, аби його членство збільшилося до сто тисяч осіб.

**Анна Похмурська,**
жена Павла Похмурського,
члена від. 64. У. Н. Союза
в Петерсон, Н. Дж.

# Загальний Виказ Жертв на Сиротинець-Захист У. Н. Союза, які вплинули до Головної Канцелярії в 1926 і 1927 Р.

| Від. | МІСЦЕВІСТЬ І НАЗВА ВІДДІЛУ: | Ч. членів | ЖЕРТВИ 1926 р. | 1927 р. | РАЗОМ |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. | Shamokin, Pa., Бр. св. Андрея | 202 | 165.00 | 51.02 | 216.02 |
| 2. | Mt. Carmel, Pa., Бр. св. Димитрія | 108 | — | 39.00 | 39.00 |
| 3. | Elizabeth, N. J., Тов. Запорожська Січ | 51 | — | 45.00 | 45.00 |
| 4. | Jersey City, N. J., Бр. св. О. Николая | 44 | 40.60 | 16.50 | 57.10 |
| 5. | Astoria, N. Y., Бр. св. О. Николая | 53 | 69.00 | 12.00 | 81.00 |
| 6. | Hastings on Hudson, N. Y., Тов. ім. Тараса Шевченка | 20 | — | — | — |
| 7. | McAdoo, Pa., Бр. Сошествія св. Духа | 126 | 28.75 | 18.00 | 46.75 |
| 8. | Yonkers, N. Y., Тов Подільська Січ | 100 | 81.00 | 24.00 | 105.00 |
| 9. | St. Clair, Pa., Бр. Пресвятої Богородиці | 73 | — | 57.00 | 57.00 |
| 10. | Ansonia, Conn., Тов. ім. А. Бончевського | 83 | 5.00 | — | 5.00 |
| 11. | Zanesville, Ohio, Тов. Українських Робітників | 7 | — | — | — |
| 12. | Yonkers, N. Y., Бр. св. Андрея | 53 | 29.00 | — | 29.00 |
| 13. | Watervliet, N. Y., Бр. св. О. Николая | 23 | — | 14.50 | 14.50 |
| 14. | New York, N. Y., Українське Товариство Буковина | 50 | — | 25.00 | 25.00 |
| 15. | Bridgeport, Conn., Бр. св. Михаїла | 28 | 42.00 | 25.20 | 67.20 |
| 16. | Spring Valley, N. Y., Товариство Просвіта | 26 | — | 35.35 | 35.35 |
| 17. | Youngstown, Ohio, Тов. Запорожська Січ | 15 | — | 25.00 | 25.00 |
| 18. | Seymour, Conn., Бр. св. Івана Хрестителя | 66 | — | 10.00 | 10.00 |
| 19. | Homer, Pa., Бр. Вознесення Іс. Христа | 6 | — | 9.00 | 9.00 |
| 20. | Hamtramck, Mich., Товариство Згода | 92 | 100.00 | 77.00 | 177.00 |
| 21. | Binghampton, N. Y., Тов. Запорожська Січ | 37 | 57.25 | 52.30 | 109.55 |
| 22. | Brooklyn, N. Y., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 54 | 50.00 | — | 50.00 |
| 23. | Derby, Conn., Тов. Запорожська Січ | 17 | 62.25 | 2.50 | 64.75 |
| 24. | Rankin, Pa., Бр. св. Григорія | 68 | — | 50.00 | 50.00 |
| 25. | Jersey City, N. J., Товариство Свобода | 25 | — | 31.50 | 31.50 |
| 26. | Tams, W. Va., Тов. ім. Тараса Шевченка | 25 | 70.00 | — | 70.00 |
| 27. | Newark, N. J., Бр. св. Петра і Павла | 28 | — | 25.00 | 25.00 |
| 28. | Mahanoy Plane, Pa., Бр. св. Димитрія | 104 | — | 20.00 | 20.00 |
| 29. | Rhone, Pa., Бр. Преображення Господнього | 95 | 50.00 | 6.91 | 56.91 |
| 30. | Breslaw, Pa., Бр. св. Андрея | 46 | — | 31.00 | 31.00 |
| 31. | St. Clair, Pa., Бр. св. Кирила і Методія | 91 | 43.50 | — | 43.50 |
| 32. | Forbes Road, Pa., Тов. Єдність | 22 | — | 11.51 | 11.51 |
| 33. | Chicago, Ill., Сестр. Пресв. Богородиці | 54 | — | — | — |
| 34. | Lorain, Ohio, Бр. св. Івана Хрестителя | 69 | 67.00 | 80.75 | 147.75 |
| 35. | Philadelphia, Pa., Тов. ім. Тараса Шевченка | 14 | — | — | — |
| 36. | Rochester, N. Y., Сестр. Пресв. Богородиці | 71 | 67.00 | 12.50 | 79.50 |
| 37. | Elizabethport, N. J., Сестрицтво Любов | 53 | 119.00 | 16.25 | 135.25 |
| 38. | Auburn, N. Y., Бр. св. О. Николая | 136 | 25.00 | 21.00 | 46.00 |
| 39. | Syracuse, N. Y., Бр. св. Петра і Павла | 68 | 5.00 | 11.00 | 16.00 |
| 40. | Erie, Pa., Бр. св. Петра і Павла | 19 | 40.00 | 10.00 | 50.00 |
| 41. | Jeannette, Pa., Бр. св. Михаїла | 26 | — | — | — |
| 42. | Passaic, N. J., Тов. ім. Тараса Шевченка | 63 | — | 25.00 | 25.00 |
| 43. | Simpson, Pa., Бр. св. Василія | 30 | 21.00 | 19.00 | 40.00 |
| 44. | Northampton, Pa., Тов. Українських Січових Стрільців | 88 | 50.50 | 25.00 | 75.50 |
| 45. | Philadelphia, Pa., Товариство Любов | 115 | 239.00 | — | 239.00 |
| 46. | New York, N. Y., Українське Товариство Воля | 20 | 67.00 | 6.00 | 73.00 |
| 47. | Milwaukee, Wis., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 17 | — | 15.00 | 15.00 |
| 48. | Plainsville, Pa., Бр. св. Андрея | 27 | — | 15.00 | 15.00 |
| 49. | Toronto, Ont., Canada, Бр. св. Михаїла | 13 | 10.00 | 10.50 | 20.50 |
| 50. | Desloge, Mo., Бр. св. Благовіщення | 21 | 28.00 | 13.00 | 41.00 |
| 51. | Yatesboro, Pa., Бр. св. Михаїла | 27 | 23.00 | 10.00 | 33.00 |
| 52. | Holyoke, Mass., Бр. св. Івана Хрестителя | 19 | 24.00 | — | 24.00 |
| 53. | Pittsburgh, Pa., Тов. ім. Івана Франка | 30 | 3.50 | 10.00 | 13.50 |
| 54. | Jersey City, N. J., Тов. ім. Івана Франка | 12 | — | 8.00 | 8.00 |
| 55. | Baltimore, Md., Бр. св. Михаїла | 29 | 52.00 | — | 52.00 |
| 56. | Wheeling, W. Va., Бр. св. Івана Хрестителя | 67 | 54.00 | 55.10 | 109.10 |
| 57. | Cohoes, N. Y., Бр. св. Петра і Павла | 65 | 51.50 | 36.50 | 88.00 |
| 58. | Utica, N. Y., Бр. св. Петра і Павла | 59 | 43.00 | 26.75 | 69.75 |
| 59. | Bridgeport, Conn., Тов. Українська Січ | 93 | 49.50 | 134.80 | 184.30 |
| 60. | Pittsburgh, Pa., Тов. Запорожська Січ | 11 | — | 5.00 | 5.00 |
| 61. | Latrobe, Pa., Бр. Пресв. Богородиці | 32 | — | 28.50 | 28.50 |
| 62. | W. Philadelphia, Pa., Товариство Згода | 53 | — | 52.00 | 52.00 |
| 63. | Ford City, Pa., Товариство Січ | 161 | 35.25 | 43.90 | 79.15 |
| 64. | Paterson, N. J., Тов. ім. Тараса Шевченка | 48 | 52.00 | 102.50 | 154.50 |
| 65. | Elizabeth, N. J., Бр. св. Володимира | 176 | 64.00 | 60.00 | 124.00 |
| 66. | New York, N. Y., Бр. св. Андрея | 65 | 68.00 | — | 68.00 |
| 67. | Ansonia, Conn., Тов. Запорожська Січ | 76 | — | — | — |
| 68. | East Chicago, Ind., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 19 | — | 15.50 | 15.50 |
| 69. | New York, N. Y., Товариство Зоря | 60 | 45.00 | 51.52 | 96.52 |
| 70. | Jersey City, N. J., Тов. Мол. Клюб Поступовий | 162 | 5.00 | — | 5.00 |
| 71. | Mahanoy Plane, Pa., Сестр. Пр. Діви Марії | 9 | 20.00 | 13.00 | 33.00 |
| 72. | Titusville, Pa., Тов. ім. Івана Франка | 41 | — | 24.50 | 24.50 |
| 73. | Providence, R. I., Тов. ім. Тараса Шевченка | 62 | 22.00 | 22.00 | 44.00 |
| 74. | New Castle, Pa., Тов. ім. Івана Франка | 40 | — | 37.60 | 37.60 |
| 75. | Detroit, Mich., Тов. Запорожська Січ | 55 | 25.00 | 39.00 | 64.00 |
| 76. | Newark, N. J., Бр. св. Івана Хрестителя | 145 | — | 125.00 | 125.00 |
| 77. | Yorkville, Ohio, Бр. св. Стефана | 62 | 44.50 | 40.00 | 84.50 |
| 78. | Minersville, Pa., Бр. св. О. Николая | 80 | 10.00 | 26.50 | 36.50 |
| 79. | Garrett, Pa., Бр. св. Юрія | 2 | — | — | — |
| 80. | W. Hamond, Ind., Тов. ім. Івана Франка | 27 | — | 13.50 | 13.50 |
| 81. | Baltimore, Md., Бр. св. Петра і Павла | 70 | 62.25 | 36.75 | 99.00 |
| 82. | New Alexandria, Pa., Бр. св. Петра і Павла | 31 | 30.00 | 27.25 | 57.25 |
| 83. | Philadelphia, Pa., Тов. ім. Івана Франка | 61 | 103.87 | 5.00 | 108.87 |
| 84. | Southport, Conn., Тов. ім. Тараса Шевченка | 16 | 9.00 | 7.50 | 16.50 |
| 85. | Hazleton, Pa., Бр. св. Архистратига Михаїла | 77 | — | 25.50 | 25.50 |
| 86. | Olyphant, Pa., Бр. св. Кирила і Методія | 98 | 81.50 | 102.35 | 183.85 |
| 87. | Lancaster, N. Y., Бр. св. Василія | 69 | 63.00 | — | 63.00 |
| 88. | La Porte, Ind., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 3 | — | — | — |
| 89. | [illegible], Pa., Бр. св. Михаїла | 7 | 18.00 | — | 18.00 |
| 90. | Centralia, Pa., Бр. св. Михаїла | 128 | — | 142.61 | 142.61 |
| 91. | McKees Rocks, Pa., Бр. св. Володимира | 133 | 140.35 | 185.50 | 325.85 |
| 92. | Portland, Oregon, Тов. ім. Івана Франка | 11 | 31.00 | 9.00 | 40.00 |
| 93. | Central Falls, R. I., Тов. ім. Івана Франка | 32 | — | 17.50 | 17.50 |
| 94. | Hamtramck, Mich., Тов. ім. Маркіяна Шашкевича | 112 | 209.00 | 156.50 | 365.50 |
| 95. | Nazareth, Pa., Бр. св. Димитрія | 42 | 57.50 | 30.25 | 87.75 |
| 96. | Pittsburgh, Pa., Бр. св. Івана Хрестителя | 94 | 55.00 | — | 55.00 |
| 97. | Passaic, N. J., Тов. ім. Івана Франка | 42 | — | 24.00 | 24.00 |
| 98. | Shenandoah, Pa., Бр. св. Володимира | 85 | 25.00 | 177.96 | 202.96 |
| 99. | Wilkes Barre, Pa., Бр. св. О. Николая | 92 | 115.00 | 38.00 | 153.00 |
| 100. | Gary, Ind., Тов. ім. Тараса Шевченка | 51 | 49.00 | 76.38 | 125.38 |
| 101. | Export, Pa., Бр. св. Василія | 34 | — | — | — |
| 102. | Cleveland, Ohio, Бр. св. Петра і Павла | 163 | 116.00 | 35.25 | 151.25 |
| 103. | Milwaukee, Wis., Тов. ім. Івана Франка | 35 | 20.00 | 20.00 | 40.00 |
| 104. | Perth Amboy, N. J., Бр. св. О. Николая | 117 | — | 43.00 | 43.00 |
| 105. | Nicetown, Philadelphia, Pa., Бр. св. Володимира | 97 | 219.70 | 39.13 | 258.83 |
| 106. | Chicago, Ill., Бр. св. О. Николая | 119 | — | — | — |
| 107. | East Hammond, Ind., Бр. св. Івана Хрестителя | 30 | — | — | — |
| 108. | Lakewood, Ohio, Бр. Сошествія св. Духа | 60 | 45.00 | 3.00 | 48.00 |
| 109. | Bentleyville, Pa., Бр. св. Михаїла | 63 | 69.00 | 10.00 | 79.00 |
| 110. | Vandergrift, Pa., Бр. св. Петра і Павла | 17 | 14.50 | 71.00 | 85.50 |
| 111. | Joliet, Ill., Тов. ім. Тараса Шевченка | 24 | 26.00 | — | 26.00 |
| 112. | Cleveland, Ohio, Сестр. Пресв. Богородиці | 124 | 25.00 | 44.75 | 69.75 |
| 113. | Derry, Pa., Бр. св. Івана Хрестителя | 50 | 25.00 | 21.60 | 46.60 |
| 114. | Taylor, Pa., Бр. св. О. Николая | 34 | — | 22.00 | 22.00 |
| 115. | Canton, Ohio, Тов. ім. Тараса Шевченка | 13 | — | — | — |
| 116. | Trenton, N. J., Тов. Вільні Козаки | 39 | — | 38.00 | 38.00 |
| 117. | New York, N. Y., Тов. Запорожська Січ | 39 | 33.00 | — | 33.00 |
| 118. | N. S. Pittsburgh, Pa., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 39 | 50.00 | — | 50.00 |
| 119. | E. Youngstown, Ohio, Сестр. Пресв. Богородиці | 27 | 26.00 | — | 26.00 |
| 120. | Woodlawn, Pa., Бр. св. О. Николая | 92 | 81.00 | 49.00 | 130.00 |
| 121. | Rome, N. Y., Бр. св. Михаїла | 55 | — | 32.00 | 32.00 |
| 122. | Taunton, Mass., Тов. ім. Тараса Шевченка | 35 | 2.00 | 55.00 | 57.00 |
| 123. | Scranton, Pa., Бр. Пресв. Богородиці | 55 | 40.00 | 18.00 | 58.00 |
| 124. | Arnold, Pa., Бр. св. О. Николая | 57 | 39.00 | 2.00 | 41.00 |
| 125. | Chicago, Ill., Сестр. Пресв. Богородиці | 12 | — | — | — |
| 126. | Slickville, Pa., Бр. св. Івана Хрестителя | 41 | — | 16.50 | 16.50 |
| 127. | Buffalo, N. Y., Бр. св. О. Николая | 60 | 52.00 | 12.00 | 68.00 |
| 128. | Lorain, Ohio, Бр. св. Андрея | 34 | 13.50 | — | 13.50 |
| 129. | Whitestone, N. Y., Товариство Просвіта | 20 | 28.75 | 12.75 | 41.50 |
| 130. | New York, N. Y., Бр. св. Володимира | 132 | 132.00 | 116.85 | 248.85 |
| 131. | Muskegon Heights, Mich., Товариство Просвіта | 21 | — | 21.00 | 21.00 |
| 132. | McKeesport, Pa., Тов. Запорожська Січ | 73 | 76.50 | 51.00 | 127.50 |
| 133. | Newark, N. J., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 91 | 120.00 | 16.00 | 138.00 |
| 134. | Carnegie, Pa., Сестр. св. Анни | 25 | 25.00 | — | 25.00 |
| 135. | Smoke Run, Pa., Бр. св. Юрія | 72 | 42.25 | 8.00 | 50.25 |
| 136. | Carnegie, Pa., Товариство Січ | 73 | 69.25 | 29.25 | 98.50 |
| 137. | Easton, Pa., Тов. ім. Богдана Хмельницького | 92 | 191.00 | 93.33 | 284.33 |
| 138. | Glastonbury, Conn., Бр. св. Івана Хрестителя | 33 | 26.00 | 9.65 | 35.65 |
| 139. | Chicago, Ill., Тов. Вільна Україна | 45 | — | 42.50 | 42.50 |
| 140. | Youngstown, Ohio, Бр. св. Михаїла | 25 | — | 19.00 | 19.00 |
| 141. | Detroit, Mich., Тов. Подільська Січ | 15 | 20.00 | — | 20.00 |
| 142. | Elizabethport, N. J., Бр. св. Михаїла | 58 | 18.00 | 85.00 | 103.00 |
| 143. | Great Meadows, N. J., Товариство Любов | 19 | — | 14.37 | 14.37 |
| 144. | New York, N. Y., Тов. Жеребецька Любов | 32 | 60.00 | — | 60.00 |
| 145. | Altoona, Pa., Бр. Пресв. Богородиці | 28 | 52.00 | 50.31 | 102.31 |
| 146. | Hamtramck, Mich., Тов. ім. Івана Франка | 59 | 52.00 | — | 52.00 |
| 147. | Allentown, Pa., Бр. св. Михаїла | 210 | 83.00 | 58.77 | 141.77 |
| 148. | Locust Point, Md., Сестр. Пресв. Богородиці | 9 | 25.00 | 14.00 | 39.00 |
| 149. | Lackawanna, N. Y., Бр. Пресв. Богородиці | 33 | — | — | — |
| 150. | Pittsfield, Mass., Тов. ім. Михайла Грушевського | 15 | — | 20.75 | 20.75 |
| 151. | Allentown, Pa., Сестр. Пресв. Богородиці | 56 | 50.00 | 14.50 | 64.50 |
| 152. | Newark, N. J., Тов. Вільна Україна | 34 | — | 82.50 | 82.50 |
| 153. | Kempton, W. Va., Бр. св. Юрія | 10 | 8.00 | — | 8.00 |
| 154. | Glen Lyon, Pa., Тов. ім. Тараса Шевченка | 25 | — | 16.00 | 16.00 |
| 155. | Perth Amboy, N. J., Тов. Запорожська Січ | 216 | 111.00 | 46.00 | 157.00 |
| 156. | Chester, Pa., Тов. ім. Тараса Шевченка | 66 | 64.00 | 12.00 | 76.00 |
| 157. | Benwood, W. Va., Бр. св. Йосифа | 23 | — | 22.00 | 22.00 |
| 158. | Racine, Wis., Тов. ім. Михайла Грушевського | 19 | — | 9.50 | 9.50 |
| 159. | Scranton, Pa., Бр. св. Михаїла | 86 | 21.50 | — | 21.50 |
| 160. | Jamaica, N. Y., Бр. св. Юрія | 61 | 97.00 | 2.00 | 99.00 |
| 161. | Ambridge, Pa., Бр. св. Василія | 64 | — | 8.00 | 8.00 |
| 162. | Scranton, Pa., Бр. св. Володимира | 25 | — | 14.16 | 14.16 |
| 163. | Philadelphia, Pa., Товариство Єдність | 66 | 19.50 | 42.00 | 61.50 |
| 164. | W. Berwick, Pa., Тов. ім. Михайла Грушевського | 47 | — | [illegible] | [illegible] |
| 165. | Burnside, Ill., Бр. св. Петра і Павла | 61 | 35.50 | — | 35.50 |
| 166. | Frankfort Heights, Ill., Бр. св. Михаїла | 10 | — | 10.00 | 10.00 |
| 167. | Toledo, Ohio, Бр. св. О. Николая | 26 | 18.00 | 5.00 | 23.00 |
| 168. | Perth Amboy, N. J., Бр. св. Василія | 101 | — | 51.50 | 51.50 |
| 169. | Edwardsville, Pa., Бр. св. Михаїла | 21 | — | — | — |
| 170. | Jersey City, N. J., Тов. Українська Січ | 110 | — | — | — |
| 171. | Holyoke, Mass., Тов. ім. Тараса Шевченка | 26 | 19.50 | 8.00 | 27.50 |
| 172. | Whippany, N. J., Тов. ім. Івана Франка | 16 | — | 32.65 | 32.65 |
| 173. | Cleveland, Ohio, Сестрицтво св. Ольги | 11 | — | — | — |
| 174. | Oxford Furnace, N. J., Бр. св. О. Николая | 15 | 13.75 | — | 13.75 |
| 175. | Detroit, Mich., Бр. св. О. Николая | 60 | — | 52.00 | 52.00 |
| 176. | Scranton, Pa., Товариство Вільна Україна | 22 | 17.00 | — | 17.00 |
| 177. | Providence, R. I., Товариство Любов | 55 | 14.50 | 59.89 | 74.39 |
| 178. | Manchester, N. H., Бр. Пресвятої Богородиці | 20 | — | 13.00 | 13.00 |
| 179. | St. Louis, Mo., Бр. св. Володимира | 102 | 101.00 | 136.63 | 237.63 |
| 180. | Scarbro, W. Va., Бр. св. Петра і Павла | 4 | — | — | — |
| 181. | Manville, R. I., Тов. ім. Михайла Драгоманова | 84 | — | 29.00 | 29.00 |
| 182. | Clifton, N. J., Товариство Українська Січ | 75 | — | 83.55 | 83.55 |
| 183. | Chicago, Ill., Бр. св. О. Николая | 61 | — | 50.75 | 50.75 |
| 184. | New York, N. Y., Товариство Верховинці | 7 | — | — | — |
| 185. | Mayfield, Pa., Бр. св. Василія | 47 | 29.00 | 10.00 | 39.00 |
| 186. | McAdoo, Pa., Сестрицтво св. Ольги | 36 | 17.00 | — | 17.00 |
| 187. | Taylor, Pa. Товариство Вільна Україна | 27 | — | 34.41 | 34.41 |
| 188. | Durhamville, N. Y., Товариство Рільник | 12 | — | 27.00 | 27.00 |
| 189. | Centralia, Pa., Сестр. Успенія Пресв. Діви Марії | 29 | — | 33.50 | 33.50 |
| 190. | Peoria, Ill., Тов. Українських Робітників | 9 | 25.00 | — | 25.00 |
| 191. | Troy, N. Y., Братство св. О. Николая | 42 | 39.00 | 127.81 | 166.81 |
| 192. | Herkimer, N. Y., Тов. Запорожська Січ | 43 | — | 26.50 | 26.50 |
| 193. | Taylor, Pa., Бр. св. О. Николая | 87 | 44.00 | 30.00 | 70.00 |
| 194. | New York, N. Y., Товариство Свобода | 12 | 20.00 | — | 20.00 |
| 195. | Peekskill, N. Y., Бр. св. Петра і Павла | 27 | — | 64.75 | 64.75 |
| 196. | Jersey City, N. J., Тов. Вільних Козаків села Росільна | 25 | — | — | — |
| 197. | Madison, Ill., Бр. св. Івана Хрестителя | 19 | 4.25 | 8.23 | 12.48 |
| 198. | Port Jarvis, N. Y., Братство св. Михаїла | 31 | — | 43.50 | 43.50 |
| 199. | Norwich, Pa., Братство св. Стефана | 4 | 3.00 | 8.00 | 11.00 |
| 200. | Woodhaven, N. Y., Тов. Вільна Україна | 63 | 19.00 | 8.00 | 27.00 |
| 201. | Coaldale, Pa., Бр. св. Михаїла | 30 | — | 26.00 | 26.00 |
| 202. | Auburn, N. Y., Сестр. Пресвятої Богородиці | 24 | 54.00 | — | 54.00 |
| 203. | Brooklyn, N. Y., Бр. Пресв. Тройці | 56 | — | 69.00 | 69.00 |
| 204. | New York, N. Y., Укр. Нар. Союз число 204 | 48 | — | 88.00 | 88.00 |
| 205. | Emerald, Pa., Бр. св. Михаїла | 12 | — | 7.50 | 7.50 |
| 206. | Woonsocket, R. I., Тов. Запорожська Січ | 182 | 157.00 | 157.74 | 314.74 |
| 207. | South Deerfield, Mass., Тов. Галицька Січ | 31 | 37.50 | — | 37.50 |
| 208. | Scranton, Pa., Бр. св. Евхаристії | 19 | — | 11.00 | 11.00 |
| 209. | Carteret, N. J., Бр. св. Михаїла | 67 | 25.50 | — | 25.50 |
| 210. | Westchester, N. Y., Товариство Згода | 25 | — | — | — |
| 211. | Stapleton, N. Y., Бр. св. Михаїла | 76 | 72.50 | 31.96 | 104.46 |
| 212. | Wheeling, W. Va., Сестр. Неуст. Помочі Пресв. Діви Марії | 26 | 15.00 | 12.37 | 27.37 |
| 213. | Bayonne, N. J., Бр. св. Михаїла | 156 | 92.00 | 15.00 | 107.00 |
| 214. | Chicago, Ill., Бр. св. Василія | 30 | — | 33.00 | 33.00 |
| 215. | New York, N. Y., Тов. Поміч в Чужині | 17 | — | 10.00 | 10.00 |
| 216. | West Pulman, Ill., Сестр. Рождества Пресв. Богородиці | 36 | 25.00 | 1.40 | 26.40 |
| 217. | Rochester, N. Y., Бр. св. Йосафата | 203 | 205.50 | 154.75 | 360.25 |
| 218. | E. Youngstown, Ohio, Товариство Сокіл | 156 | 66.75 | 24.75 | 91.50 |
| 219. | Newark, N. J., Тов. ім. Михайла Грушевського | 29 | 50.00 | 12.00 | 62.00 |
| 220. | Chicago, Ill., Бр. св. Петра і Павла | 76 | 59.00 | 80.22 | 139.22 |
| 221. | Chicago, Ill., Бр. св. Стефана | 180 | — | 61.00 | 61.00 |
| 222. | Tomaston, Conn., Тов. Українська Січ | 13 | — | 25.00 | 25.00 |
| 223. | Wilkes Barre, Pa., Бр. св. Івана Хрестителя | 97 | 85.00 | 35.00 | 120.00 |
| 224. | Coal Ridge, Ohio, Бр. св. О. Николая | 6 | 26.00 | — | 26.00 |
| 225. | Deslodge, Mo., Бр. св. О. Николая | 19 | 16.00 | 22.00 | 38.00 |
| 226. | Smoke Run, Pa., Бр. св. Воскресення Христового | 12 | 9.00 | 1.00 | 10.00 |
| 227. | Ramey, Pa., Бр. св. Івана Хрестителя | 35 | 29.00 | — | 29.00 |
| 228. | St. Clair, Pa., Сестрицтво св. Анни | 40 | — | — | — |
| 229. | Scranton, Pa., Бр. св. Василія | 124 | 23.00 | 23.55 | 46.55 |
| 230. | Youngstown, Ohio, Бр. св. Івана Хрестителя | 130 | 103.00 | 64.00 | 167.00 |
| 231. | Nesquehoning, Pa., Бр. св. Михаїла | 33 | — | 33.00 | 33.00 |
| 232. | Donora, Pa., Бр. св. О. Николая | 35 | 21.00 | — | 21.00 |
| 233. | New York, N. Y., Товариство Богородчани | 34 | 49.50 | 15.75 | 65.25 |
| 234. | Elizabethport, N. J., Тов. Запорожська Січ | 84 | — | 47.00 | 47.00 |
| 235. | Rossford, Ohio, Бр. св. Михаїла | 69 | 63.50 | — | 63.50 |

(Кінець буде)

## ГАРКАВЕНКО ПОБІДИВ ЗНОВА У СПРИНГФІЛДІ.

Славний наш силач Гаркавенко відносить дальше все нові побіди в Спрингфілді, Масс. Недавно відбулася нова боротьба між Гаркавенком і Німцем Гакеншмітом у великій салі „Ситі Авдиторіюм". Згаданий Німець важить 260 фунтів. Гакеншміт з початку боротьби почав сильно бити Гаркавенка. Публика почала кричати й протестувати проти сього, одначе Гаркавенко нічого не сказав, лише почав ломити Німцеви ноги й руки. Тоді публика почала бити йому оплески. Загаломм взявши, боротьба була дуже завзята. По 48 мінутах тяжкої боротьби Гаркавенко почав кидати Німцем на ліво й право, через голову й положив його на лопатки. Після перерви Гаркавенко почав знова боротися з Німцем. Тепер однак боротьба не тревала довго, бо по 6 мінутах Гаркавенко почав знова кидати Німцем через голову, перекинув його яких 8 разів, а опісля положив його знова на лопатки.

Оден американський часопис пише, що Гаркавенко один з найсильніших борців, його ще тут не бачено. Після боротьби устроїли тутешні спортсмени вечеру в честь Гаркавенка.

## УПАДОК ЛІТАКА.

В Явожу під Бельском осів дня 26. грудня м. р. почтовий літак лінії Відень—Краків. В наслідок наглого спаду літак ушкодився при чому летун і пасажир, якийсь купець з Данцігу, віднесли легкі ображення. Знищена теж частина почтових пересилок.

## ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

### ДЖАНСТАВН, ПА.

**Братство для жертв повені.**

Отсі члени Бр. св. о. Николая, від. 300 У. Н. Союза, зложили по долярови:

И. Борсук, М. Бучко, Ів. Березовський, И. Бандровський, И. Біланич, Гр. Брезінський, В. Бендзар, М. Василишин, С. Галайчак, М. Губернович, Т. Кавчак, О. Костик, В. Левицький, В. Масний, Ів. Масний, В. Олексюк, П. Сцілений, Ст. Сливка, Я. Яцинич; по 50 ц.: О. Цапар, С. Панчак, М. Трешніцький, Ф. Вархола, В. Коріновський; Ів. Мельник 25 ц.

Разом $21.75.

Решту висигнувано з каси братської і вислано через „Обєднанне" $50.00.

**Стефан Сливка**, предс.;
**Василь Олексюк**, касієр;
**Петро Сцілений**, секр.

—o—

### СМОВК РОН, ПА.

**На потерпівших від повені.**

В залученню посилаю „Мові Ордер" на $7.00, котру то суму зложили на поводян члени від. 227 УНС. в Реймі, а іменно по долярови: В. Головецький, Ф. Булка, С. Бережанський, Г. Язьвінський, В. Цап, мол., Н. Медвідь і Л. Хома.

Разом $7.00.

Остаюсь з поважанням
**Н. Джемик.**



## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—